

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19037742

Konu : Soru Önergeleri
(7/28959-7/29056-7/30826-7/31624)

7/28959 } 6k 176
7/29056 }
7/30826 } 6k 11
7/31624 }

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 13.06.2025 tarihli ve 1643995 sayılı yazınız.
b) 13.06.2025 tarihli ve 1643997 sayılı yazınız.
c) 22.07.2025 tarihli ve 1669540 sayılı yazınız.
ç) 04.08.2025 tarihli ve 1675623 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/28959, 7/29056, 7/30826 ve 7/31624 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/28959 Cevap Metni (6 Sayfa)
- 2 - 7/29056 Cevap Metni (4 Sayfa)
- 3 - 7/30826 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 4 - 7/31624 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1CBBABCF-E096-46DF-95D4-9AFF9CC1492D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Şanlıurfa Milletvekili Sayın **Mahmut TANAL**'a Ait 7/31624 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Ülkemizde çocuk işçiliği ile mücadele kapsamındaki çalışmalar, bu konuda öncü koordinatör kurum olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımız koordinesinde çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması ve koordinasyonunun sağlanması için “2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve 2023 yılı Nisan ayında yürürlüğe konulmuştur. Eylem planında mevsimlik tarım işçiliğinde çocukların korunmasına yönelik olarak “Aile ve Çocuğa Yönelik Koruma ve Destek Hizmetleri” başlıklı Stratejik Amaç 2.3. altında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sorumlu kurum olarak belirlendiği “Mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuklarına yönelik kaynak ve hizmetlere erişimlerini sağlayacak mekanizmaların güçlendirilmesi” somut bir faaliyet olarak tanımlanmıştır.

Ülkemizde bugüne kadar yürütülen çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar ile uyumlu olarak, 138 ve 182 sayılı ILO Sözleşmelerinin uygulanmasını da içeren, çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik olmak üzere “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı” oluşturulmuştur. Program dahilinde “Sokakta Çalışma”, “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışma” ve “Tarımda Aile İşleri Dışında, Ücret Karşılığı Gezici ve Geçici Tarım İşlerinde Çalışma” öncelikli gruplar olarak belirlenmiş olup çocuk hakları konusundaki farkındalığın artırılması için Bakanlığımızca koordine edilen İl Çocuk Hakları Komitelerinde çocuk işçiliği ile mücadele konusunun özel olarak ele alınması faaliyeti yer almaktadır. Bu doğrultuda, 81 İlimizde oluşturulan Çocuk Hakları İl Komiteleri tarafından her yıl 12 Haziran Çocuk İşçiliği ile Mücadele günü kapsamında farkındalığı artırıcı faaliyetler yürütülmektedir.

Ayrıca EU IPA II kapsamında Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ortak yararlanıcısı olduğu “Türkiye’de Çocuk Haklarının Desteklenmesi Projesi” uygulamaya konulmuştur. Projenin amaçlarından biri de çocuk işçiliğinin takibi ve önlenmesine yönelik Bakanlık kapasitesinin artırılarak çocuk işçiliğinin önlenmesidir. Projenin “Bileşen 3: Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi” kapsamında Türkiye genelinde 81 ilde görev yapan “Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Hizmet Birimleri” için sekiz modülden oluşan bir hizmet içi eğitim programı geliştirilmiştir. Ardından 30 meslek elemanına eğitici eğitimi verilmiş ve 12 ilde 120 personele yaygınlaştırma uygulaması yapılmıştır. Çocuk işçiliğinin izlenmesi konusunda Ulusal Çalışma Grubu oluşturulmuş ve ilgili tüm paydaşların katkı ve katılımları ile çocuk işçiliğinin tarım, sanayi ve sokak koşulları ayaklarının tümünü kapsayan ve e-metip uygulamalarını genişleten bir izleme sistemi model önerisi geliştirilmiştir.

2021 yılında “22 İlde kırsal bölgelerde çocuklar için koruyucu ve önleyici hizmetler hakkında bilgilendirme yapılması ve ihtiyaçların belirlenmesi” ne yönelik bir çalışma başlatılmıştır. Çalışmada ekipler tarafından ziyaret edilen köylerde aileler ve çocukların yanı sıra muhtarlar, okul idarecileri, belediye görevlileri ve imamlarla da görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma büyükşehirler dışındaki 51 ilde yaygınlaştırılmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımızca her ilde Çocuklar Güvende Ekipleri oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Çocuklar Güvende Ekipleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza bildirim yapılan çocuklara yönelik hızlı bir şekilde eğitim, sosyal hizmet, sosyal yardım ve her türlü rehberlik hizmetlerinin verilebilmesi amacıyla da faaliyet göstermektedir.

Ekipler tarafından alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti verilmekte, gerekli görüldüğü takdirde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte, gerek görülmesi halinde çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.

Diğer taraftan Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) tarafından, mevsimlik tarım işçiliği için illere gelen aileler ve çocuklarına yönelik olarak sosyal hizmet bilgilendirmeleri ve gerekli hallerde müdahale çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Hane ziyaretlerinde tespit edilen çocuk işçiliği ve diğer ihtiyaçlar gerekli hizmetlerin sunulabilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Gezici tarım işçilerinin çocuklarının geldikleri bölgelerdeki okullara devam etmesi yönünde veya ailelerin sağlık ihtiyaçları kapsamında da ailelere rehberlik yapılmaktadır.

Soru önergesinde bahsi geçen vaka ve benzer tüm vakalarda çocukların aileleri Bakanlığımız personeline düzenli olarak ziyaret edilmektedir. Söz konusu olayda da yapılan sosyal inceleme ve değerlendirmeler neticesinde; ailelere hizmetlerimiz hakkında bilgi verilmiş, psikolojik ilk yardım uygulanmış ve İl Müdürlüklerimiz iletişim bilgileri verilerek görüşmeler sonlandırılmıştır. Bakanlığımızca ailelere irtibatta kalınmakta olup ikamet adreslerinde ziyaretlere devam edilmektedir.